

Gemeenteraad gemeente Berkelland

C: Goeij, Jan-Dirk de

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Zaaknummer : 195319
Onderwerp : reactie van het college op het accountantsverslag over 2020
Verzonden : **17 JUNI 2021**

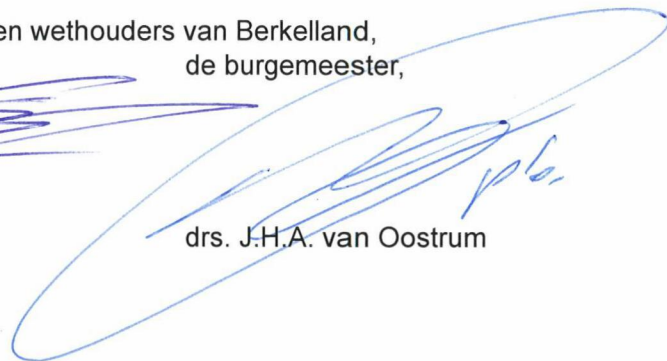
Geachte leden van de raad,

Op 28 mei 2021 ontvingen wij het verslag van de accountant over de controle van de jaarrekening over 2020. In het verslag heeft de accountant een aantal bevindingen en adviezen opgenomen. In de bijlage bij deze brief informeren wij u over de visie van het college op de bevindingen en de wijze waarop wij opvolging geven aan adviezen van de accountant.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:

- Archief

-Auditcommissie

Bijlage bij de raadsbrief

Op 28 mei jongstleden ontvingen wij het verslag van de accountant over de controle van de jaarrekening 2020 van de gemeente. De accountant geeft aan dat de kwaliteit van de interne beheersing een stijgende lijn vertoont. Over 2020 is een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening afgegeven. Dat is een goed resultaat. Hierbij geven wij, voor zover wij dat noodzakelijk achten, onze reactie op de adviezen die de accountant in het verslag heeft opgenomen. Wij gaan achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

1. Kernpunten, oordeel en onderbouwing
2. Aandachtspunten van de raad
3. De jaarrekening, financiële positie en begrotingsrechtmatigheid
4. Interne beheersing

1. Kernpunten, oordeel en onderbouwing

1.1. Kwaliteit van de interne beheersing

De accountant stelt vast dat de kwaliteit van de interne beheersing is verbeterd maar dat er nog verbeterpunten zijn. Daarbij verwijst de accountant naar de managementletter.

Reactie:

Wij stellen vast dat voortgang is geboekt bij het oplossen van de knelpunten waardoor een goedkeurende verklaring is ontvangen bij de jaarrekening. In het lopend jaar zullen de nodige waarborgen in de vorm van beheersingsmaatregelen in de processen worden vormgegeven waarbij wij voorrang geven aan de door de accountant benoemde 'top3 risico's' die liggen in de processen inkoop en aanbesteden en WABO/bouwleges. De auditcommissie is met de voortgangsrapportage in de vergadering van mei geïnformeerd over de stand van zaken.

1.2. Oordeel en onderbouwing

Het oordeel van de accountant is over 2020 goedkeurend (zowel voor getrouwheid als voor rechtmatigheid). In 2018 en 2019 gaf de accountant een verklaring met beperking af, vooral door de afwijkingen bij de rechtmatigheid bij Europese aanbestedingen.

Reactie:

Het is een goede zaak dat het oordeel nu weer goedkeurend is. Dat is vooral te danken aan de inspanningen door inkoopadvies en de betrokken teams op het gebied van correct (Europees) aanbesteden. De inspanningen in 2021 zijn gericht op verdere verbetering door het ontwikkelen en implementeren van beheersingsmaatregelen in het inkoopproces.

Ook is in het voorjaar van 2021 geïnvesteerd in aanvullende (verbijzonderde) interne controle om de bij de interim-controle door de accountant geconstateerde onzekerheid inzake de bouwleges weg te nemen. Daarin zijn we voor 2020 geslaagd en ook hiervoor worden in 2021 nog de nodige stappen gezet voor het verbeteren van ICT en processen aan de voorkant.

1.3. Toelichting op het oordeel

Uitgaven zorgaanbieders Wmo en Jeugd

De accountant stelt evenals in voorgaande jaren vast dat deels ontbrekende productieverantwoordingen met controleverklaringen leiden tot onzekerheid voor de controle ten aanzien van prestatielevering.

Reactie:

De uitgaven zijn niet fout. Niet alle verantwoordingsstukken zijn door zorgaanbieders op tijd aangeleverd waardoor de accountant de exacte getrouwheid en rechtmatigheid van de geleverde prestaties niet kan vaststellen. Vandaar dat de accountant dit als onzekerheid moet meewegen in zijn oordeelsvorming. Er zal in 2021 op vernieuwende wijze worden aanbesteed waarbij niet langer 'de productie' de basis voor facturering is maar het volgens de inkoopovereenkomst beoogde resultaat en de rapportering daarover. Dit zal de administratieve lasten en de daaraan verbonden rechtmatigheidsrisico's aanmerkelijk verminderen.

Continuïteitsbijdrage Wmo en Jeugd

De accountant stelt vast dat de continuïteitsbijdrage deels niet conform de regionale procedure door zorgverleners bevestigd is. Daardoor is een onzekerheid ontstaan.

Reactie:

Ook hier zijn de uitgaven niet fout. Niet alle verantwoordingsstukken zijn door zorgaanbieders op tijd aangeleverd. Daarom kan de accountant de exacte getrouwheid en rechtmatigheid van deze éénmalige bijdrage niet vaststellen. Dit was een éénmalig, regionaal opgezet proces. Verdere actie ter verbetering achten wij niet zinvol.

Persoonsgebonden budget

De accountant rapporteert dat voor de toekenning van een persoonsgebonden budget (PGB) een consulent gemandateerd is. Hij geeft aan dat in het regulier proces in 2020 geen toetsing van de juistheid van de toekenning heeft plaatsgevonden. De accountant adviseert om bij de toekenningen van de PGB een toetsing uit te laten voeren door een tweede persoon om zo de onzekerheid van € 802.000 in de verstrekking van PGB's te kunnen reduceren.

Reactie:

Ook hier zijn de toekenningen niet fout. De accountant bedoelt dat er in de toegang geen toetsing van het toekenningsbesluit plaatsvindt door een tweede persoon. In 2021 zal door de verbijzonderde interne controle op dit proces gecontroleerd worden. Ook zal de aandacht binnen de Voormekaar teams worden gevestigd op de noodzaak van toetsing in het regulier proces.

Europese aanbestedingen

De accountant rapporteert dat uit de controle-uitkomsten over 2020 blijkt dat de inkopen bij nog 15 leveranciers niet conform de Europese aanbestedingsregels zijn verricht. Daardoor bevat de jaarrekening een rechtmatigheidsfout van € 1.152.000. Dat is aanmerkelijk minder dan over 2019 toen de fout € 1.981.000 bedroeg.

De accountant adviseert het volgende

1. Toe te zien op de volledigheid van het contractenregister dat de basis vormt voor een tijdige en rechtmatige aanbesteding.
2. Een aanbestedingskalender op te stellen op basis van het contractenregister om zo tijdig te kunnen signaleren dat contracten opnieuw afgesloten moeten worden.
3. Het belang van het rechtmatig inkopen structureel onder de aandacht te brengen bij alle budgetbeheerders.
4. Een digitaal bestelportaal in te voeren waarin de te volgen inkoopprocedure wordt afgedwongen.

Reactie:

In 2020 zijn al belangrijke stappen gezet om de onrechtmatigheid te verminderen. Dat zetten we in 2021 voort. De adviezen van de accountant worden verder opgepakt in het lopende verbetertraject inkoop en aanbesteding. Doel is de onrechtmatigheid verder te beperken door bestaande aanbestedingen te corrigeren en nieuwe aanbestedingen volgens de regels te doen.

2. Aandachtspunten van de raad

2.1. Voorkomen van fraude

De accountant stelt vast dat budgetbeheerders bevoegd zijn tot bestellen, ontvangen van goederen/diensten en het autoriseren van facturen. Er is geen tweede medewerker die tekent voor ontvangst van de goederen/diensten. Jaarlijks wordt in het kader van de verbijzonderde interne controle een steekproef gedaan op het bewijs van de geleverde goederen en/of diensten. De accountant adviseert:

- Het vier-ogen-principe geautomatiseerd af te dwingen, waarbij een budgetbeheerder bestelt en een andere medewerker autoriseert voor de geleverde prestatie.
- De onderbouwing van de geleverde goederen en/of diensten digitaal vast te leggen bij iedere factuur.
- De kwaliteit van de onderbouwingen van de geleverde prestatie steekproefsgewijs met een verbijzonderde interne controle uit te (blijven) voeren.

Reactie

De aanvullende interne controle over 2020 heeft voor alle in de steekproef geselecteerde facturen geleid tot toereikend bewijs dat de gefactureerde goederen en diensten daadwerkelijk geleverd zijn. In het verbetertraject inkoop en aanbesteding werken wij aan verbetering van de beheersingsmaatregelen in de processen zoals door de accountant voorgesteld. Wij verwachten dat de kwaliteit van het proces hierdoor in de loop van 2021 zodanig verbeterd wordt dat achteraf aanmerkelijk minder controlewerk nodig is.

2.2. Rechtmatigheidsverantwoording

De accountant adviseert om te differentiëren tussen de verantwoordingsgrens en de diepgang van de uit te voeren werkzaamheden. De verantwoordingsgrens kan bijvoorbeeld gesteld worden op 3% om een te gedetailleerde verantwoording te voorkomen. De verbijzonderde interne controle kan op 1% controletolerantie worden uitgevoerd om zo aan te sluiten bij de grenzen van de accountantscontrole.

De accountant adviseert verder het gebruik van standaard checklists op basis van het normenkader van de gemeente.

Reactie:

Het advies ten aanzien van de controle- en rapporteringstolerantie wordt opgevolgd en is verwerkt in het Intern Controle Plan als basis voor de rechtmatigheidsverantwoording dat op korte termijn aan de auditcommissie zal worden aangeboden.

Inmiddels is auditsoftware aangeschaft die voorziet in standaard checklists. Voor de meest voorkomende gemeentelijke verordeningen worden deze aspecten al opgenomen in de checklists (denk bijvoorbeeld aan naleving van gemeentelijk inkoopbeleid en mandaat- en budgethouders regeling). Bij het opstarten van de verbijzonderde interne controle in 2021 wordt de auditsoftware per proces geïmplementeerd en worden de checklists zo nodig aangevuld met specifieke gemeentelijke regels.

2.3. Aansluiting van cijfers en P&C documenten

De accountant heeft verschillen tussen de primitieve begroting in de begrotingsapp van de gemeente Berkelland en de primitieve begroting zelf geconstateerd:

- In de begrotingsapp wordt de primitieve begroting inclusief het dekkingsplan getoond in het overzicht baten en lasten per programma en sluit daarmee op een resultaat van nihil. Op basis van het raadsbesluit is het dekkingsplan de eerste begrotingswijziging in 2020 en hoort derhalve niet meegenomen te worden in de primitieve begroting.
- De begroting van het overzicht baten en lasten per taakveld is echter zonder het dekkingsplan opgenomen en sluit daarmee op een resultaat van -920.

De accountant adviseert het college de begroting in alle documenten consistent te verwerken.

Reactie:

Wij hebben het dekkingsplan als integraal onderdeel gezien van de begroting. Dit dekkingsplan was namelijk noodzakelijk voor het aanleveren van een sluitende begroting aan de provincie. Wij zullen dit vanaf de begroting 2022 anders verwerken. Inmiddels is ook een koppeling gelegd naar de cijfers in het overzicht per taakveld. Hiermee is het risico op inconsistenties opgelost.

3. Jaarrekening

3.1. Financiële positie

De accountant adviseert het college de voordelige afwijking ten opzichte van de begroting nader te analyseren op de oorzaak van de positieve afwijkingen en hierop eventueel de begroting in de komende jaren aan te passen.

Reactie:

Alle afwijkingen ten opzichte van de begroting worden geanalyseerd op oorzaak. Als dit aanleiding geeft tot het aanpassen van de begroting voor de komende jaren nemen we dit mee bij de perspectiefnota.

3.2. Begrotingsrechtmatigheid

De accountant constateerde het volgende:

- In de jaarstukken is een aantal begrotingswijzigingen verwerkt waaraan geen expliciet raadsbesluit ten grondslag ligt, zoals de wijzigingen als gevolg van de verdeling van het centraal geraamde personeel en de centraal geraamde onderhoudskosten.
- In bijlage 1 bij de jaarrekening – de aansluittabel begroting – zijn een aantal begrotingswijzigingen opgenomen die impliciet door de raad zijn vastgesteld via de bestuursrapportage. Voor een aantal begrotingswijzigingen hebben wij niet kunnen vaststellen of deze impliciet of expliciet zijn vastgesteld door de raad. Dit betreft wijzigingen welke zijn doorgevoerd na de bestuursrapportage.

Op grond daarvan adviseert de accountant om:

- In de raadsvoorstellen de lasten en baten per programma vóór wijziging op te nemen en ná wijziging, zoals het Besluit Begroting en Verantwoording dit voorschrijft (art. 18 BBV) en dit expliciet door de raad te laten vaststellen.
- In de slotwijziging aan het einde van het jaar een overzicht van de definitieve begroting vast te laten stellen door de raad.

Reactie:

In 2021 passen we het proces van raadsvoorstellen aan zodat de adviezen van de accountant kunnen worden ingevuld.

4. Interne beheersing

4.1. Normenkader

De accountant adviseert het normenkader voor 2021 voor afsluiting van het kalenderjaar te actualiseren, aan te vullen met ontbrekende wet- en regelgeving en voor te leggen aan de raad.

Reactie:

Dit is een formeel punt dat in het najaar van 2021 wordt opgepakt.

4.2. Risico's interne beheersing

De accountant gaat kort in op de 'top3 risico's' uit de managementletter: Europese aanbestedingen, prestatielevering en bouwleges. Hij geeft informatie over de wijze waarop dit in de controle is opgepakt.

Reactie:

In de organisatie is er voor 2020 actie ondernomen op de 'top3 risico's'. Daardoor konden wij bij de jaarrekeningcontrole door de accountant voldoende controle informatie aanleveren om de onzekerheden over de prestatielevering en de bouwleges weg te nemen en de fouten bij het Europees aanbesteden te verminderen. Dat heeft geleid tot een goedkeurende accountantsverklaring over 2020. Een mooi resultaat. Onze inzet is nu gericht op het inbedden van voldoende beheersingsmaatregelen in de reguliere processen. Over de stand van zaken in de diverse verbeteracties die in 2021 lopen leveren wij periodiek een voortgangsrapportage aan uw auditcommissie. De meest recente rapportage is in mei in de auditcommissie besproken.